

Független Könyvvizsgálói Jelentés

A CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.
részvényesei részére

Vélemény

Elvégeztük a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. ("Társaság") mellékelt 2016. évi éves beszámolójának a könyvvizsgálatát, amely éves beszámoló a 2016. december 31-i fordulónapra elkészített mérlegből - melyben az eszközök és források egyező végösszege 72.503.180 E Ft, az adózott eredmény 1.064.760 E Ft nyereség -, az ezen időponttal végződő évre vonatkozó eredménykimutatásból, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó kiegészítő mellékletből áll.

Véleményünk szerint az éves beszámoló megbízható és valós képet ad a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 2016. december 31-én fennálló vagyoni és pénzügyi helyzetéről valamint az ezen időponttal végződő pénzügyi évre vonatkozó jövedelmi helyzetéről a számviteli törvényben foglaltakkal összhangban.

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó - Magyarországon hatályos - törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgálónak az éves beszámoló könyvvizsgálataért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

Az éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálatára vonatkozó, Magyarországon hatályos etikai követelményeknek megfelelően, függetlenek vagyunk a Társaságtól, és ugyanezen etikai követelményekkel összhangban eleget tettünk egyéb etikai felelősségeinknek is.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a pénzügyi kimutatások egésze általunk végzett könyvvizsgálatának összefüggésében és az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt. Minden egyes alábbi kérdés esetében a könyvvizsgálói megközelítésünk leírása ebben a kontextusban történt.

Teljesítettük „A könyvvizsgálónak az éves beszámoló könyvvizsgálataért való felelőssége” szakaszban leírt felelősségünket, beleértve az alább részletezett kérdésekkel kapcsolatosakat is. Ennek megfelelően a könyvvizsgálatunk magába foglalta az éves beszámolóban foglalt lényeges hibás állításokra vonatkozó kockázatbecslésünk alapján kialakított eljárásoknak a végrehajtását. A könyvvizsgálati eljárásaink eredményei - beleértve az alábbi kérdéseket célzóan végrehajtott eljárásokat is - nyújtanak alapot az éves beszámolóra vonatkozó a könyvvizsgálói véleményünkhöz.

A szavatoló tőke követelmények számítása a Szolvencia 2 előírásokkal összhangban

2016. január 1-től a biztosítók az új Szolvencia 2 előírásoknak megfelelően kötelesek kiszámítani a szavatoló tőkéjüket és a szavatoló-tőke-megfelelésükre vonatkozó felügyeleti jelentéstételi kötelezettségeiket teljesíteni. Az éves beszámoló kiegészítő melléklete 2.7.1 pontjában a Társaság bemutatja az új Szolvencia 2 előírások szerinti szavatoló tőke helyzetét. A Szolvencia 2 szabályozás alatti szavatoló tőke számítás alapvetően eltér és jóval bonyolultabb, mint az előző évi Szolvencia 1 szerinti szabályozói tőkekövetelmény számítások, magában foglal számos jövőbeli feltételezést és jelentős mértékű becslést igényel, mivel a kötelezettségek a legjobb becsléseik alapján, a befektetések pedig valós értéken kerülnek meghatározásra. Ezért ezt kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek tekintjük.

Értékeljük a vezetés becsléseiben alkalmazott módszertant, modelleket és feltételezéseket, és a nagyfokú bonyolultságra, valamint a számítások sajátosságaira való tekintettel biztosításmatematikai szakembereket vontunk be vizsgálatainkba.

A vezetés által a Szolvencia 2 szerinti legjobb becslés számítások során használt cash-flow előrejelzésből kiválasztott mintán független újraszámítást végeztünk, annak felmérésére, hogy a vezetés figyelembe vett-e valamennyi szükséges pénz be- és kiáramlást, amelyek szükségesek a jövőbeli biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségek teljesítéséhez.

Szintén értékeltük, hogy a Társaság által a 2.7.1 pontban közzétett információk megfelelnek-e a magyar számviteli törvény előírásainak.

A biztosítástechnikai tartalékok értékelése

A biztosítástechnikai tartalékok értékelése jelentős mértékű feltételezéseket és összetett döntéseket foglal magában. Ahogy az az éves beszámoló 2.8, 2.9 és 2.10 fejezeteiben bemutatásra került, a biztosítástechnikai tartalékok a

Megértettük és teszteltük a biztosítástechnikai tartalékok képzési folyamatának alapjául szolgáló szabályzatokat és ellenőrzéseket.

Biztosításmatematikai szakembereket vontunk be a Társaság által a biztosítástechnikai tartalékok

mérlegfőösszeg 87%-át képviselik 2016. december 31-én. Ezen tartalékok meghatározásához különféle módszereket, beleértve sztochasztikus előrejelzéseket, használnak. Ezen módszerek alapjául különböző explicit vagy implicit feltevések szolgálnak, amelyek a biztosítástechnikai tartalékok mérlegfőösszeghez viszonyított relatív nagyságával együtt, arra vezettek bennünket, hogy ezt kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek tekintsük.

számításhoz használt módszerek, modellek és feltételezések megértéséhez. Értékeljük és teszteltük a módszereket, modelleket és biztosításmatematikai feltételezéseket, összehasonlítva azokat az alapul szolgáló hatályos biztosítási kötvényekhez és a Társaság értékelési gyakorlatához.

Könyvvizsgálati eljárásaink magukban foglalták a Társaság kötelezettség megfeleléségi teszthez használt módszertanának értékelését, és a biztosítástechnikai tartalékok éves változásának elemzését is. Értékeljük, hogy a biztosítástechnikai tartalékok éves változásai összhangban vannak-e a Társaság általunk tapasztalt üzleti fejlődésével, a piaci referenciákkal és a feltételezések változásaival.

Összehasonlítottuk továbbá a biztosítástechnikai tartalékok számításának alapjául szolgáló adatokat az alátámasztó dokumentációkhoz.

Szerződésekből kiválasztott mintán független újraszámolást végeztük biztosítástechnikai tartalékokra.

A Társaság által az éves beszámoló 2.8, 2.9 és 2.10 fejezeteiben közzétett információkat is ellenőriztük a magyar számviteli törvénnyel összhangban.

Az informatikai (IT) rendszerektől való erős függés

A Társaság pénzügyi beszámolási folyamatának jelentős része nagymértékben függ az IT rendszereknek az információk rögzítésére, tárolására és kinyerésére vonatkozó automatizált folyamataitól és ellenőrzésétől. Ezen folyamatok és kontrollok alapvető eleme, hogy biztosítsák a megfelelő felhasználói hozzáférés és változás menedzsment

Megértettük, valamint értékeltük az általános IT ellenőrzési környezetet és az alkalmazott kontrollokat, amelyek magukban foglalják rendszerekhez és az adatokhoz való hozzáférés valamint a rendszer változtatások ellenőrzését. Könyvvizsgálati eljárásainkat a rendszer pénzügyi jelentősége és automatizált eljárások rendszer általi támogatása szerint határoztuk meg.

protokollokat, valamint azok betartását.

Ezek a protokollok azért fontosak, mert biztosítják, hogy az IT rendszerekhez és a kapcsolódó adatokhoz való hozzáférés és azok változtatása megfelelő módon és engedélyezetten történjen.

Az IT rendszerek összetettsége és az alkalmazási kontrollok természete miatt tartjuk ezt kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek.

Mivel az IT rendszerekre és alkalmazás kontrollokra vonatkozó könyvvizsgálati eljárások speciális szakértelmet igényelnek, IT audit szakembereket is bevontunk az ellenőrzési eljárásainkba. Teszteltük a megfelelő hozzáférési jogosultságokra vonatkozó kontrollok működési hatékonyságát és vizsgáltuk, hogy csak a jogosult felhasználók voltak képesek létrehozni, módosítani vagy törölni felhasználókat a releváns vizsgált alkalmazások esetében. Szintén teszteltük rendszer fejlesztések és programváltoztatások ellenőrzésének működési hatékonyságát annak megállapítására, hogy ezeket a rendszermódosításokat megfelelően engedélyezték, valamint megfelelően fejlesztették, és hajtották végre. Továbbá értékeltük és teszteltük a könyvvizsgálat szempontjából releváns folyamatokba épített alkalmazás kontrollok kialakításának és működésének hatékonyságát.

Egyéb kérdések

A Társaság 2015. évi éves beszámolóját más könyvvizsgáló auditálta, aki arról 2016. március 16-án korlátozás nélküli véleményt bocsátott ki.

Egyéb információk

Az egyéb információk a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 2016. évi üzleti jelentéséből állnak. A vezetés felelős az egyéb információkért ideértve az üzleti jelentésnek a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítését. A jelentésünk „Vélemény” szakaszában az éves beszámolóra adott véleményünk nem vonatkozik az üzleti jelentésre.

Az éves beszámoló általunk végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban a mi felelősségünk az egyéb információk átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy az egyéb információk lényegesen ellentmondanak-e az éves beszámolónak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy azok lényegesen hibás állítást tartalmaznak.

Az üzleti jelentéssel kapcsolatban a számviteli törvény alapján a mi felelősségünk továbbá az üzleti jelentés átolvasása során annak a megítélése, hogy

- i) az üzleti jelentés a számviteli törvény, illetve, ha van, egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban készült-e
- ii) az üzleti jelentés részét képező vállalatirányítási nyilatkozatban megfelelően bemutatásra kerültek-e a Társaság belső ellenőrzési és kockázatkezelési rendszereinek főbb jellemzői a beszámoló elkészítés összefüggésében
- iii) az üzleti jelentés részét képező vállalatirányítási nyilatkozatban megfelelően bemutatásra kerültek-e a számviteli törvény 95/A. § c), d), f, h, és i) pontja szerinti információk.

Véleményünk szerint a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 2016. évi üzleti jelentése összhangban van a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. 2016. évi éves beszámolójával és az üzleti jelentés a számviteli törvény előírásaival összhangban készült. Az üzleti jelentés részét képező vállalatirányítási nyilatkozatban megfelelően bemutatásra kerültek továbbá a Társaság belső ellenőrzési és kockázatkezelési rendszereinek főbb jellemzői a beszámoló elkészítés összefüggésében valamint a számviteli törvény 95/A. § c), d), f, h, és i) pontja szerinti információk.

Mivel egyéb más jogszabály a Társaság számára nem ír elő az üzleti jelentésre vonatkozó további követelményeket, ezért ezzel kapcsolatban az üzleti jelentésre vonatkozó véleményünk nem tartalmaz a számviteli törvény 156.§ (5) bekezdésének h) pontjában előírt véleményt.

A fentiekén túl a Társaságról és annak környezetéről a könyvvizsgálat során megszerzett ismereteink alapján jelentést kell tennünk arról, hogy a tudomásunkra jutott-e bármely lényegesnek tekinthető hibás közlés (lényeges hibás állítás) az üzleti jelentésben, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás közlés (hibás állítás) milyen jellegű. Ebben a tekintetben nincs jelenteni valónk.

Az üzleti jelentés részét képező vállalatirányítási nyilatkozat tekintetében megerősítjük továbbá, hogy a Társaság rendelkezésre bocsátotta a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés a)-d) és g) pontja szerint előírt információkat.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége az éves beszámolóért

A vezetés felelős az éves beszámoló elkészítéséért és a valós bemutatásáért a számviteli törvényben foglaltakkal összhangban, valamint az olyan belső kontrollokért, amelyeket a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításoktól mentes éves beszámoló elkészítése.

Az éves beszámoló elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Társaságnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közzétegye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat,

valamint a vezetés felel a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel éves beszámolóban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Társaságot vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Társaság pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgálónak az éves beszámoló könyvvizsgálatáért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szereznünk arról, hogy az éves beszámoló egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott éves beszámoló alapján meghozott gazdasági döntéseit.

Egy, a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban elvégzésre kerülő könyvvizsgálatnak a részeként szakmai megítélést alkalmazunk, és szakmai szkepticizmust tartunk fenn a könyvvizsgálat egésze során. Emellett:

- ▶ Azonosítjuk és felbecsüljük az éves beszámoló akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak kockázatait, az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálati eljárásokat alakítunk ki és hajtunk végre, valamint véleményünk megalapozásához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.
- ▶ Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Társaság belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- ▶ Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.
- ▶ Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Társaság vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívunk a figyelmet az éves beszámolóban lévő kapcsolódó közzétételekre,

vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősítenünk kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Társaság nem tudja a vállalkozást folytatni.

- ▶ Értékeljük az éves beszámoló átfogó prezentálását, felépítését és tartalmát, beleértve a kiegészítő mellékletben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy az éves beszámolóban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.

Kommunikáljuk az irányítással megbízott személyek felé - egyéb kérdések mellett - a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Társaság által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is.

Ezen felül az irányítással megbízott személyek felé nyilatkozunk arról, hogy megfeleltünk a függetlenségünkre vonatkozó releváns etikai előírásoknak, és kommunikálunk feléjük minden olyan kapcsolatot és egyéb ügyet, amely ésszerű megfontolás mellett érintheti a függetlenségünket, valamint, ahol releváns, a kapcsolódó óvintézkedéseket is.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat, amelyek a legnagyobb jelentőséggel bírtak a jelen időszaki éves beszámoló könyvvizsgálata során, és amelyek ily módon kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdéseknek minősülnek. Ezeket a kérdéseket a könyvvizsgálói jelentésünkben is bemutatjuk, hacsak jogszabály nem tiltja kifejezetten adott kérdés nyilvános bemutatását vagy - rendkívül ritka esetben - nem döntünk úgy, hogy valamely ügyet a könyvvizsgálói jelentésben nem lehet kommunikálnunk, mert ésszerű várakozások alapján annak hátrányos következményei súlyosabbak lennének, mint a kommunikáció közérdekű hasznai.

Budapest, 2017. március 13.

Virágh Gabriella
megbízásért felelős partner
Ernst & Young Kft.
1132 Budapest, Váci út 20.
Nyilvántartásba-vételi szám: 001165

Virágh Gabriella
Kamarai tag könyvvizsgáló
Kamarai tagsági szám: 004245